

Aan Minister

nota

Aanbieding aan MR van ontwerpbesluit wijziging SAB ter
versnelling gefaseerde inwerkingtreding fase II
ontgassingsverbod

TER BESLISSING

Datum

14 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/66162

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke en
Juridische Zaken
Afd. Lucht- en Scheepvaart

Beslistermijn

14-02-24

Bijlage(n)

6

Aanleiding

Met de wijziging van het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart (SAB) van 28 mei 2020 is een ontgassingsverbod opgenomen in de Nederlandse regelgeving. Dat verbod treedt in Nederland op 1 juli 2024 in werking.¹ De inwerkingtreding gaat gefaseerd. Met onderhavige wijziging van het SAB wordt de tweede fase van dat verbod eerder in werking gesteld, waardoor eerder meer stoffen onder het verbod vallen. U bent geïnformeerd over deze wijziging, toen met betrekking tot de internetconsultatie.² Op 13 februari is het ontwerpbesluit geagendeerd geweest in het ambtelijk voorportaal (CFL). Daar is besloten het ontwerpbesluit (met reeds verwerkte verduidelijkingen in toelichting en het aanbiedingsformulier) te agenderen voor de Ministerraad.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- Akkoord te gaan met de agendering van het ontwerpbesluit in de Ministerraad;
- Het aanbiedingsformulier te ondertekenen;

Indien de Ministerraad akkoord is:

- De aanbiedingsbrieven voor de Eerste en de Tweede Kamer ondertekenen.

Kernpunten

Dit ontwerpbesluit wijzigt het SAB. De stoffen genoemd in fase I van het CDNI-verdrag zullen per 1 juli 2024 verboden zijn om varende te ontgassen in Nederland. Met deze aanpassing van het SAB zal dit per direct of in ieder geval zo snel mogelijk daarna ook voor de stoffen genoemd in fase II gelden. Dat wordt gedaan door op nationaal niveau een verbod voor de stoffen van fase II toe te voegen in het SAB. Fase I betreft de dampen van stoffen die al onder de EU-richtlijn 94/63/EG vallen, met daar aan toegevoegd benzeen. Fase II betreft de bijzonder schadelijke dampen van stoffen die meer dan 10% benzeenhoudend zijn. Fase III zal volgens het CDNI-verdrag pas later in werking treden, drie jaar na de inwerkingtreding van fasen I en II. Fase III betreft de dampen van stoffen

¹ Stb. 2023, 200

² IENW/BSK-2023/232763

die zijn geïdentificeerd in de lijst van 25 meest vervoerde stoffen.³ Daar onder vallen onder andere aceton, ethanol en methanol.

Het ontgassingsverbod is onderdeel van de implementatie van een op 22 juni 2017 aangenomen wijziging (Besluit CDNI 2017-I-4) (Trb 2018, 23), van het Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart (Trb. 1996, 293) (hierna: CDNI-verdrag). Ook de gefaseerde inwerkingtreding is onderdeel van het CDNI-verdrag.

De volgende stap in de procedure is de agendering van dit ontwerpbesluit in de MR. In de MR wordt akkoord gevraagd voor aanbidding van het ontwerpbesluit aan de Eerste en Tweede Kamer in het kader van de voorhangprocedure. Het ontwerpbesluit zal tevens worden gepubliceerd in de Staatscourant, zodat een ieder de mogelijkheid heeft kennis te nemen van het ontwerp. Na afloop van de voorhangprocedure zal het ontwerpbesluit nogmaals aan u worden voorgelegd voor de aanbidding aan de Afdeling Advisering van de Raad van State.

Krachtenveld

Het samenvoegen van de eerste twee fasen van het ontgassingsverbod is een politieke wens. U heeft aangegeven in de kamerbrief van 17 mei 2023 dat er werk gemaakt ging worden van deze wijziging van het SAB en het vergaren van internationale steun om af te wijken van het CDNI-verdrag.⁴

Met het versneld van kracht worden van het verbod op varend ontgassen van stoffen uit fase II van het CDNI-verbod loopt Nederland vooruit op gemaakte afspraken in het CDNI-verdrag. Daarom heeft U aangegeven om internationaal overleg te willen voeren om te pleiten voor deze samenvoeging.⁵ Ook wanneer andere landen dit voorbeeld niet volgen om fase I en II gelijktijdig in te voeren, regelt de onderhavige wijziging de eerdere invoering van een fase II verbod in Nederland.

Tijdens het Bestuurlijk Overleg (BO) Varend Ontgassen van 9 juni 2023 is het besluit bekrachtigd om de fasering te vervroegen. In het BO waren vertegenwoordigers aanwezig van het Interprovinciaal Overleg (IPO), Kon. Binnenvaart Nederland, Kon. VNCI, VOTOB, en Vemobin.

De roadmap is na bestuurlijke vaststelling op 20 november 2023 naar de Tweede Kamer gestuurd. De roadmap richt zich in het bijzonder op de uit te voeren acties teneinde tijdig voldoende mogelijkheden te realiseren om aan het ontgassingsverbod te voldoen. Zo zijn er meer eenheids- en compatibele transporten mogelijk in de tankvaart waardoor de noodzaak van ontgassen vermeden kan worden. Onderdeel van de acties in de roadmap is tevens de realisatie van voldoende ontgassingsinstallaties voor wanneer ontgassen noodzakelijk is. Ook zijn de grote havens en Omgevingsdienst Nederland (ODNL) toegevoegd aan de overlegstructuur.

Toelichting

Internationale/Europese context

³ Van de Broeck. (2013). *Criteria for definition of liquid cargo that can be subject of degassing procedures*. CEFIC SCGTRS.

⁴ IENW/BSK-2023/138628

⁵ Kamerbrief 31 409, nr 402

Datum

14 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/66162

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken
Afd. Lucht- en Scheepvaart

Aan

Minister

Bijlage(n)

6

De inwerkingtreding van de wijziging van het CDNI-verdrag is afhankelijk van de ratificatie van die wijziging door alle verdragspartijen. De Zwitserse ratificatie is de laatste die nog dient plaats te vinden. De verwachting is dat dit in april van dit jaar afgerond is. De inwerkingtreding van fase I op grond van het CDNI-verdrag zal dan zes maanden na april zijn. De inwerkingtreding van fase II op grond van het CDNI-verdrag zal zes maanden en twee jaar na april zijn. Nederland loopt voor wat betreft fase II dus meer dan twee jaar vooruit op de overige verdragspartijen.

U heeft een brief gestuurd aan zijn collega's in de andere verdragstaten waarin de minister de standpunten van Nederland uitlegt en vraagt voor steun voor het nationale verbod. Zwitserland, Duitsland en België (Vlaanderen) hebben gereageerd. Grosso modo steunen zij de Nederlandse beweegredenen, maar zien zij ook risico's wanneer het regime in NL strenger wordt dan in de overige CDNI-landen. Een genoemd risico als "ontgassingstoerisme" kan echter niet worden onderbouwd door de overige verdragstaten. Tegelijkertijd benadrukt Nederland dat het net als de andere verdragstaten streeft naar een snelle inwerkingtreding op grond van het CDNI om de regels omtrent varend ontgassen te harmoniseren. NL zet actief in op versnelling binnen de kaders van het CDNI zodat fasen I en II ook internationaal zo snel mogelijk worden verboden.

Politieke context

Deze wijziging beoogt het versneld terugdringen van de emissie van zeer zorgwekkende stoffen naar de atmosfeer door varend ontgassen. Vanuit politiek en maatschappij is er een sterke oproep aan het ministerie om te komen tot een nationaal verbod op varend ontgassen, in afwachting van volledige ratificatie en inwerkingtreding van het CDNI-verdrag waarin het verbod gefaseerd wordt geregeld. Bovendien geven enkele stakeholders zoals Kon. Binnenvaart Nederland en verschillende provincies en gemeenten aan dat zij liever direct een verbod zien op fase I, II en III.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

Alle aspecten die de uitvoering betreffen, zoals verdere regelgeving, bevoegdheden, vergunningverlening en het tot stand brengen van een voldoende dekkende infrastructuur zijn zaken die uitvoerig beschreven zijn in de roadmap.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Het aanbiedingsformulier MR	Met dit aanbiedingsformulier wordt de wijziging van het SAB geagendeerd in de MR. U wordt verzocht dit formulier te ondertekenen
02	Het ontwerpbesluit wijziging SAB en de bijbehorende toelichting	Met deze wijziging van het SAB wordt fase II van het ontgassingsverbod op nationaal niveau versneld ingevoerd

Datum

14 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/66162

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken
Afd. Lucht- en Scheepvaart

Aan

Minister

Bijlage(n)

6

03	Adviesnota	Deze adviesnota dient voor de behandeling van het ontwerpbesluit in de MR
04	Tekst voorpublicatie	De tekst van het ontwerpbesluit en bijbehorende toelichting, gereed gemaakt voor voorpublicatie in de Staatscourant
05	Aanbiedingsbrief voorhang Eerste Kamer	Na akkoord van de MR wordt u verzocht deze brief te ondertekenen
06	Aanbiedingsbrief voorhang Tweede Kamer	Na akkoord van de MR wordt u verzocht deze brief te ondertekenen

Datum

14 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/66162

Opgesteld doorHoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken
Afd. Lucht- en Scheepvaart**Aan**

Minister

Bijlage(n)

6

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
24 augustus 2023 IENW/BSK-2023/232763	Voornemen start internetconsultatie wijziging Scheepsafvalstoffenbesluit ter samenvoeging fasen I en II	Met deze nota is geadviseerd het besluit te nemen om te starten met de internetconsultatie. Die internetconsultatie is afgerond en de reacties zijn verwerkt in het ontwerpbesluit.